

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURACAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire
en Aruba per drie maanden fl. 2,— met
voornitbetaling.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—

Afzonderlijke nummers fl. 0,25.

Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels
fl. 0,50, voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD

OP CURAÇAO,

PLEIN VAN PIETERMAAL, N° 129.

De Agentuur

ten huize van de Heeren

JAN ELLIS, Curaçao, — Otrabanda.

JUAN CAPRILES, Aruba, — Playa.

JOSÉ A. ROSA HERRERA, Bonaire, — Playa.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.

Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres
luna, pagur padilanti.

Pa lugarnan for Curaçao, Bonaire i Aru-
ba fl. 10,— pa anja.

Un number sò fl. 0,25.

Un anuncio di 1 tē 7 regel, fl. 0,50, cada
regel mas fl. 0,07½.

SCHEEPSTIJDINGEN.

aankomst alhier:

17 Sept. Maracaibo van Maracaibo.
17 „ Valencia „ New-York.
19 „ Harrison „ Liverpool.

CALENDARIO.

September.

13. XVI DOM. desp. di P. S. Number di Birgen.
14. LUNA. Exaltacion di Sta. Cruz.
15. MARTES. S. Nicomedes, m.
16. RAZON. Stoe. Cornelio i Cipriano, mm.
17. HUEBES. Heridano di S. Francisco.
18. VIERNES. S. José di Cupertino, v.
19. SARRA. Stoe. Genaro i Company, mm.

STAND DER MAAN.

F. K. 16 Sept. 1 ure 36 m. A. M.

Opkomst der Zon:

15 Sept. 5 ure 55 m.

Ondergang der Zon:

15 Sept. 6 ure 5 m.

SCHEEPSTIJDINGEN.

vertrek van hier:

18 Sept. Curacas naar New-York.
19 „ Duitschest. „ Hamburg.
20 „ Maracaibo „ Maracaibo.

DE CORRESPONDENTIE UIT EN OVER CURAÇAO

In de Nieuwe Rotterd. Crt.

Men heeft zich hier op Curaçao, bij het leveren van stof en inhoud voor de befaamde „Correspondentie” in de *N. Rotterd. Crt.* niet in het minst vergist, toen men er de Redactie van dit Blad wel bereid toe geloofde om zulk een logen- en lasterstuk zelfs volgaarne en dankbaar in zijne kolommen op te nemen. Des te meer evenwel zal men zich bedrogen hebben gevonden in de lezers van die „Correspondentie”: men had ook geen rekening gehouden met het gezond verstand van velen hunner. De hartstocht heeft dien zoogenaamden Correspondent kwade parten gespeeld; de dwaling veroordeelde in dat stuk zich zelve! Een Nederlander en Hageenaar, die niet met de tegenwoordige toestanden, noch met de geschiedenis van den dag alhier, bekend is en bovengemelde „Correspondentie” aandachtig gelezen had, zond aanstonds bij wijze van protest aan het *Dagblad van Zuid-Holland* eenige bedenkingen in. Onze lezers zullen zien, hoe het geheele stelsel van onwaarheid en laster, dat in de Correspondentie van de *N. Rotterd. Crt.* werd opgebouwd, door een paar verstandige opmerkingen in elkander moet storten en tot schande van den Correspondent aan de kaak wordt gesteld. Wat verder de Haagsche schrijver in zijn bemerkings ten beste geeft, kan ook hier op Curaçao den dienst doen van een kneppeel—onder de kakelende liberale hoofters van Curaçao geworpen.

Tegenstreving
op het gebied van Godsdiens-
tig verdraagzaamheid.

„Hij, die daar een staaltje van wil lezen, neme het 2e Blad van de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* van Zaterdag, 25 Juli, bij de hand. Het is van algemeene bekendheid dat er geen blad in Nederland bestaat, dat met het genoemde kan wedijveren in het opstel-

len van grofheden en lastertaal tegen elke Christelijke Godsdiens-
leer, maar in hoofdzaak tegen haar *nachtmerrie*: ROME.

Het vuile artikel handelt over het gebrekkige stelsel van onderwijs te Curaçao, en wel hoofdzakelijk tegen het oprichten van scholen voor bijzonder onderwijs en daarin worden der schoolcommissie allerlei grofheden (dat blad eigen) naar het hoofd geslingerd. Als leden der Commissie worden daarin alleen genoemd de Bisschop, voorzitter, en de Pastoor, secretaris.

Ofschoon niet met den toestand aldaar bekend zijnde, vertrouw ik toch dat daar, evenals hier te lande, van Rijkswege aangestelde schoolcommissiën wel uit belijders van verschillende Godsdiens-
ten zullen bestaan, zoodat die zonde dan niet alleen op den mouw van den Bisschop en Pastoor kan gesmeerd worden. Ik betwijfel bovendien of de hooggeachte Gouverneur oogluikend zou toelaten zaken, die in lijrechten strijd zijn met 's Lands verordeningen.

Om een dergelijk stuk „in detail” te wederleggen, daar waag ik mij dus niet aan, uit vrees van door ongenoegzame kennis op dat gebied mis te tasten, maar ook uit vrees van mij wellicht door het slechte voorbeeld mede tot grofheden te zullen laten medeslepen. Maar dit wil ik toch zeggen, dat bij het opstellen van een dergelijk stuk wel een opgezwollen gemoed, tegen elke Christelijke Godsdiensleer gekant, wordt vereischt.

Een grof geslepen pen, die steeds aan lastertaal en vervalsching gewoon is, hierop is het spreekwoord van toepassing, dat in den regel de appel niet ver van den boom valt, en dat waar het hart vol van is, gewoonlijk de mond van overloopt.

Als men bekend is met de denkwijze van de hoofdpersonen, die het roer van bovengenoemd blad in handen hebben, dan is het volstrekt niet te verwonderen, dat

men niets anders dan hatelijke insinuaties op dat gebied heeft te verwachten.

Als de daarin genoemde hooggeplaatste personen dit stuk op hun ontbijtstafel zullen vinden en met aandacht zullen gelezen hebben, dan zou ik, dunkt mij, hun gedachten kunnen raden en wel: „dat een rustig wandelaar zich „niet stoort aan het gebrul en „geknor van varkens, maar zich „zoover mogelijk daarvan ook zal „verwijderen, dewijl door het ver- „slinden van onrein voedsel de „dampkring verpest wordt.”

Ik weet wel, dat er wederkeerig ook niet altijd liefderijke taal wordt geschreven, doch het gaat ook boven de kracht van vele zwakke stervelingen om, als men een pats op de eene wang ontvangt, alsdan de andere voor datzelfde doel aan te bieden. Die kaatst moet den bal verwachten. Ik voor mij lees die hatelijkheden van beide kanten het liefst niet, en daarom is voor mij een blad als het uwe, mijnheer de Redacteur, dat ik zonder stoornis kan lezen en waarover ik mij niet warm behoef te maken, omdat het zich met zulke quaestien weinig bemoeit, het liefst en wensch ik het gaarne toe, dat het zich voortdurend in een groot aantal bestendige lezers moge blijven verheugen én daardoor kalmeerend moge blijven werken op de kwaal onzer dagen, onverdraagzaamheid en Godsdienshaat.”

UN PLEGADOR.

Un Historia di Lourdes.

(Cabamentoe.)

IV

Dia 24 di Juni di anja sigiente un Procecion di cerca mil cristian, homber i muher i Sacerdote tabata pasa canta cantica religiosa pa camina na grot di Lourdes.

Es hendenan tabata corda arriba, koe promer-aja Santisima Birgen tabata salba di repiente nan stad dos bez pa su invocacion. Promer bé den sigloe diez-cuater di pester. Di

dos bez den sigloe diez-seis di un irrupcion di enemigoenan.

Un bonita bandera, dornar coe arma, es tabata bai na cabez di es procesion, tabata un recuerdo di tradicion paternal pa cronograma. Ma meimei di es cronograma di tempoe pasar tabatin un otro, frescoe coe letter grandi di oro.

19 Julio 1871.

Riba es dia a socede e coeramento milagroso koe nos a caba conta. Na otro banda di es bandera tabata scribir:

Na Maria Inmaculada
Stad gradicidoe di Lavour.

Es homber, koe tabata carga es bandera, pa kende henter un stad tabata gradici Dios, tabata François Macary.

El for di es tempoe, el tabata bai cada anja na Lourdes na accion di gracias.

Na promer dianan di luna di October di anja 1876 el tabata bai segun coestumber na es lugar santa di su bienhechora.

Nos tambe tabata na Lourdes e tempoe aja. François tabata sera coe nos. Nunca nos lo loebida su sinceridad. „Ai mi Senyor” asina el a bisa, „cuanto mi a desea di conoce bo. Bo boeki ta ocasion di di mi dos enramentoe.”

Es koe el tabata jama su di dos curamentoe, tabata es di su alma.

Bao di combersacion es bon homber tabata cohe nos brazas, i tabata doena nos un beso segun coestumber di promer cristian.

Mientra koe nos tabata tende, i ristra su pianan, koe promer aja tabata maloe, nos tabata ripara algun marca particular. Despues di su curamentoe milagroso di cuater anja pasar caba, François ho a keda solamente liber di recaida di hinchamento di benanan i knoppinan, ma tambe di toer otro sorto di enfermedad. Tabata parce koe manoe dibinoe tabata kier warda salud di François, koe a sufri tantoe di toer otro maloe. El tabata flacoe, biboe, fuerte, drechoe riba su curpa i bon, su cara tabata doena respectoe. El tabata perce un homber bao di ley di mortalidad, ma no di enfermedad. El tabata parce soldatnan bistir coe un harnas ariba kende su pechoe cada golpi tabata slip sin larga marca. Un sona duroe por cai riba nan, ma herida nan no por.

Nos a comidá pa sinta huntos coe nos na mesa, i pa come coe nos. Tabata bao di es comementoe koe el tabata conta nos su historia coe duci palabra, coe un bibeza koe tabata hala nos atencion, i coe un impresion koe nos toer tabata sinti.

Otronan koe tabata come coe nos

tabata Rev. Peyramale, pastoor di Lourdes, Rev. Ponian koe promer aja sinja Bernadetta catesaci. Rev. Peyret, e tempoe-aja kapellaan di Lourdes i awor pastor di Aubarède. Senjor Ernest Hello i su esposa. Nos toer tabata sensibel pa su lingua religiosa, empresiva i graciosa. Mi secretario tabata sinta na un mesa di scirbi den un hoeki di comedor.

Ora nos tabata cerca caba di come, François a puntrá mi, kiko es jonkman ai ta haci?

El ta un stenograaf i ta scirbi mes liger koe bo ta papia. El a cohe toer bo palabra, asina koe nan a sali for di bo boca, i el a pone nan riba papel.

El no mester scrap ningun. Es koe mi a papia tabata berdad for di principio te na fin.

El a goza di nos hospitalidad, i a kita for di nos un ó dos dia despues noema. Mi a companjé na ferro carril, i mi a primintie di bini miré Lavaur, den luna sigiente koe mi tabata bolbe na Paris. Mi tabata kier sabi ainda mas di diéle pa penetra mas dipi den coerazon di es historia, i den historia di es coerazon.

Ma hende ta propone i Dios ta dispone!

Dos seiman despues, dia 21 October 1878, Lavaur tabata na rouw. Muchoe hende a companja mortoe na campo santoe di es homber respectar. François tabata moeri den un anerismo.

El no tabatin ningun dolor, ningun enfermedad, i el no tabata maloe promer koe su mortoe subitoe. François curar milagrosamente pa la Birgen, no tabata maloe nunca mas. Na un momentoe el a sali for di es bida aki. El a moeri salur di curpa.

Asina, manera un amigoe a scirbi, asina Lazaro a resucito i a moeri despues.

Asina toer hende a moeri coe Hesus nos Salvador, a cura milagrosamente manera Evangelio ta conta despues di a biba algun anja na mundo. Ma nan salud, i nan bida koe nan a bolbé haja, ta sinja mundo poder di Dios.

I despues di es milager, Dios a larga nan moeri, manera toer otro hende i drenta lugar di recompensa.

Ata mi bon i querido François, pa ki motiboe mi no por bolbe mira bo den mundoe ni cumpli coe mi primintientoe di bisitá bo. Pidi Dios, koe mira-otro sea dilatar noema, i koe un dia huntoe coe toer koe mi ta stima, mi por uni mi coe bo den luz briljante di trono di Dios na pia di Maria, koe su historia, mas koe ki indigoe mi ta, mi a scirbi coe gusto, i koe su manoe poderoso a curá bo, pa mi usoe bo mes palabra, dos bez.

Hechoe milagroso koe nos a caba conta coe su circunstancia ta pintar riba un di bentananan majordi Basiliek di Lourdes, den Kapel di Rosario, di sietie bentana na banda drechoe di entrada. François ta representa aja ua momentoe, koe el ta testigua su curamentoe pa awa di Lourdes. Riba mesa, pa banda didiéle, ta droemi un boeki, koe a lamante su fé. Arriba den behtana ta para Maria, koe ta manda riba es homber, razon di su fabornan. Esposa di François, koe a bini corré riba su gritoe di contentoe, ta dobla su manoe i ta gradici Dios.

FINIS.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Gouvernements-Besluiten.

Curacao, 11 Sept. 1885.

Bepaald, dat alle vaartuigen, komende van Gibraltar, alwaar de cholera heerscht, in de Caracas-baai onderworpen zullen worden aan een quarantaine van veertien dagen, met inbegrip van de reis.

Toegestaan, dat de geslachtsnaam Martir van den persoon Venancio, zoon van Irene Pinedo, veranderd worde in van Meter.

De Gouvernements-Secretaris,

HELLMUND.

MAANDAG. Aangekomen van Bonaire Z. Ms. stoomschip Bonaire. Kommandant W. BARON VAN HOOGENDORP.

WOENSDAG jl. heeft in de kerk van den H. Jozef te Barbe de plechtige aanneming van een 30-tal kinderen plaats gehad.

— Ook op het eiland Bonaire, in de St. Bernardus-kerk aan de Plaaye, naderden op dien dag 22 jongens en 24 meisjes voor het eerst tot de H. Communie.

— Op het Pensioonaat der Eerw. Zusters hadden Woensdag jl. 19 Pensionnaires het geluk hare Eerste H. Communie te doen.

VRIJDAG. Vertrokken naar Nederland de stoomboot Prins Willem I van den K. Nederl. W.-Ind. Maildienst.

— Het onderstaande kernachtige woord over „de Correspondentie” uit Curaçao over de Curaçaosche Onderwijs-quaestie ontleenen wij aan de Nieuwe Schiedamsche Courant.

Gisteren, deelden wij waardeurend medede, wat door de Katholieke geestelijkheid van Curaçao voor het onderwijs wordt gedaan, en heden bevat de N. R. Crt. eene „particuliere correspondentie” uit Curaçao, welke geheel handelt over de oprichting van de bedoelde nieuwe bijzondere scholen. Dat schrijven is echter zoo venijnig en kwaadaardig, dat men zich afvraagt of den man, uit wiens pen het vloeit, door die oprichting soms het brood uit den mond wordt gestooten, terwijl het in elk geval van zijn grooten haat tegen al wat godsdienst is getuigt. Zelfs schijnt de schrijver geheel verblind te zijn door zijn haat en zijne verontwaardiging. Want hij verwart eene Verordening voor het openbaar onderwijs, voorschrijvende de onthouding van iets te keeren tegen de godsdienstige begrippen van andersdenkenden, met het recht om op eene bijzondere school wel degelijk godsdienstig onderricht te geven, zooveel als men maar verkiest.

Te begrijpen is het evenwel, dat de man geen succes zal hebben, al zal hij daardoor niet afgeschrikt worden om zijn venijn te blijven spuwen. Er zal nog wel meer komen, zeer tot stichting van de katholieke lezers der N. R. Court!

NEDERLAND.

Te 's Gravenhage is de verjaardag van Hare Majesteit de Koningin dit jaar bijzonder luisterrijk gevierd. Duizenden vreemdelingen bezochten dien dag de Residentie. — Koningin Emma ontving den geheelen dag door uit alle oorden des lands prachtige bloemruikers; van de firma Van Kempen en Zoon, fabrikanten te Voorschoten werd haar een rijk bewerkt album ten geschenke aangeboden. — Het diner, dat ter eere van den jaardag gegeven werd, bestond, naar het Dagbl. v. Z.-H. meldt, uit 27 Couverts. Het Prinsesje zat voor de eerste maal mede aan den feestdissch.

— Bij Kon. besluit van 2 Augustus 1885 n° 8 is: 1° aan den heer W. F. Van Erp Taulman Kip, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als minister van Marine, met dankbetuiging voor de vele en gewichtige diensten, door hem aan den Koning en den lande bewezen; 2° tot minister van Marine benoemd W. L. A. Gerike, kapitein ter zee bij de Koninklijke Nederlandsche Marine.

Omtrent de redenen van die verandering in het Ministerie deelt de corr. van de Zw. Ct., slechts onder reserve, 't volgende mede: Men beweert dat de heer Kip niet langer durvende dralen met het aanvragen van meer geld voor Marine, 3 miljoen meer heeft geeischt voor den dienst van 86. Er zijn meer schepen noodig, reparatie van bestaande bodems is een dringende behoefte, nieuwe ketels mogen niet langer geweigerd worden, aanvulling van magazijnen kan moeilijk achterblijven, in Indië roept men luid om verbetering en versterking op maritiem gebied. De minister-raad evenwel schijnt met dien eisch niet meê te willen gaan. De minister Bloem, niet zoo tam als de minister Grobbée, wil de koorden van de beurs steviger vasthouden, vandaar dit ontslag.

— De nieuwopgetreden minister van

Marine is bij onze zeemacht geen onbekend man: hij behoort tot de kundigste officieren van onze vloot, en kan, als een man in de volle kracht zijns levens — hij werd 10 Juli 1836 geboren — groote diensten bewijzen door zijn kennis van de materiële en intellectuele behoeften onzer Marine. Degelijk commandant en flink krijgsman, onderscheidde hij zich aan boord en in de koloniën, in vreedstijd en in den strijd voor de eer des vaderlands. In 1859 viel hem de militaire Willemsoorde 4e klasse ten deel wegens zijn waardig en beleidvol gedrag op Djumbi. Zijne latere verdiensten, in andere maritieme betrekkingen gebleken, werden beloond door zijne benoeming tot Ridder van de orde van den Nederlandschen Leeuw. Onmiddellijk voor zijne benoeming tot minister van Marine was de heer Gerike inspecteur der artillerie aan het departement van Marine.

— Door den sergeant Van Baersel, van de Vest-artill., die eenige jaren geleden een nieuw richttoestel uitvond, is thans een reintoestel voor het vestinggeschut uitgevonden.

BIJZENLAND.

ROME. — Welk een keur-legioen Italië naar de Roode Zee gezonden heeft blijkt uit het volgende.

De overste Putti is in een aanval van koorts over boord gesprongen: de luitenant Ricci en Coselli hebben, uit haat over de ellendigen toestand, door zelfmoord een einde aan hun leven gemaakt. De laatste dier zelfmoordenaars liet een brief achter, waarin te lezen stond: „Ik heb mij zelven gedood, omdat het Afrikaansche klimaat onuitstaanbaar is. Ik heb de voorkeur gegeven aan den dood boven de onuitsprekelijke ellende, die ik nog had moeten verduren.” — Dit is het frane gevolg van onze hedendaagse zedelijke opvoeding zonder God. Zulk een onderwijs kweekt natuurlijker wijze lafhartigheid en onzenuw het menschelijk gevoel. De menschen doet men vergeten, dat den zelfmoordenaar na zijn dood nog een vreeslijker ellende wacht, dan hij hier beneden tracht te ontvluchten. „De legers zijn uit vriendenkers gaan bestaan!” schreef onlangs de Monteur de Rome.

„Wanneer officieren en minderen zich aan groote ontberingen, teleurstellingen of onrechtvaardigheden zien blootgesteld, nemen zij hun toevlucht tot een zeer eenvoudig middel: zij maken zich van kant. . . . Diezelfde officier, die zich wegens het klimaat het leven benam, zou — als men hem het geloof in de eeuwigheid van straf en belooning gelaten, en hem het gevoel van zedelijke verplichting niet ontnomen had — in plaats van als een deserteur uit de gelederen te vluchten, daar gebleven zijn en wellicht zijn vaderland nog hebben teruggezien.” Als een deserteur! Er is voor den krijgsman geen grooter schande dan onder dezen naam aangeklaagd te worden; en volgens het kriegsrecht heeft de deserteur zijn leven verbeurd. Maar de vraag is, wie hier het meest strafbaar is: de krijgsman, die tot het uiterste gebracht door zelfmoord van zijn post deserteert, of eene Regeering die er dag aan dag op uit is haren onderdanen het geloof en den godsdienst te ontrukken en hen vervolgens onder een ongerijmd voorwendsel naar het brandende Afrika henenzendt.

De Cholera.

Betreffende deze ziekte luidden de berichten uit Zuid-Europa van 26 Aug. tot 4 Sept. allervreeslijkst. In Spanje was het getal nieuwe gevallen dagelijks afwisselende tusschen 4700 en 4900, dat der sterfgevallen tusschen 1490 en 1550. — Den 27sten Aug. stierven er te Toulon 17 cholera-lijders; den volgende dag werden naar deze stad een 100-tal doodkisten uit Marseille overgezonden. In laatstgenoemde stad nam de ziekte op 27 Aug. plotseeling in hevigheid toe en sleepte 85 personen ten grave. Te Rome werd melding gemaakt van eenige verdachte ziektegevallen in Ligurië; Gibraltar en omstreken bleven door de cholera bezocht. Te Parijs wilde de minister van Binnenl. Zaken er (27 Aug.) niets van weten dat de ziekte zich te Parijs of in den omtrek dier stad zou vertoond hebben.

— Het Fransche transport-schip „Chateau d'Yquem” is, met 40 cholera-lijders aan boord, Singapore (28 Aug.) gepasseerd; op dien bodem

waren reeds 10 sterfgevallen voorgekomen.

PARIS. 26 Aug. — Volgens La France hebben onderscheidene Fransche scherpschutters-vereenigingen, in geval van oorlog tusschen Spanje en Duitschland, hare hulp aan eerstgenoemd land toegezegd.

— 27 Aug. Het lijk van Admiraal Courbet was heden in het Hôtel des Invalides op een parade-bed geplaatst; meer dan 40,000 personen toogen voorbij de katafalk. — 28 Aug. Heden heeft de begrafenis van den Admiraal met allen luister plaats gehad.

— Ondanks het slechte weer bleef een groote menigte personen van allen stand de laatste eer aan den overledene. Het Hôtel des Invalides was met rouwloers behangen, wat een indrukvollen aanblik gaf. Men zag er een afbeeldsel van het Vlaggenschip „Bayard” aangebracht, waar de Admiraal in China het bevel over voerde. De lijkstond in de kapel op een zeer groote sarcophag, aan welks hoeken de zinnebeelden van de Trouw, de Hoop, de Weldadigheid en den Godsdienst prijken met keurig eschilden waarop de namen der wapenfeiten, die Admiraal Courbet had bijgewoond. Het geheel werd door het licht van wasskaarsen met een zacht groenen glans overstroemd, zodat de meer afgelegen gedeelten van de overigens niet verlichte kapel uit een tooverachtig halfdonker te voorschijn traden. De troepen van verschillende wapenen omringden het stoffelijk overschot van den roemrijken held. Deputaties van den Senaat en de Kamer, evenzeer als afgevaardigden van vreemde Hoven woonden de plechtigheid bij.

LONDON. — De Jewish Chronicle deelt eenige bijzonderheden mede betreffende den uitersten wil van wijlen sir Mozes Montefiore. Het testament werd in 1882 opgemaakt en beslaat niet minder dan 20 grootfoliobladen. De waarde van het persoonlijk eigendom bedraagt tusschen 350,000 en 380,000 pond sterling, dus ongeveer 5 miljoen gulden. Aan de joodische instellingen te Jerusaleem en in het H. Land heeft hij £ 30,000 vermaakt en aan liefdadige instellingen te Londen en Ramsgate £ 15,000.

— Tusschen Teriken en Tajkent, in Turkestan, is een geregeld gevecht geleverd tusschen guleboeven en soldaten, die hen naar laatstgenoemde plaats moesten overbrengen. Ten getale van 60 vielen de boeven de militairen eensklaps te lijf en trachtten hun de wapens te ontrukken. Hierin niet slagende, zetten zij het op een loopen in de richting van het naburige gebergte. De soldaten achtervolgden hen en doodden een twintigtal door bajonetsteken en gewerschoten. Circa 15 vluchtelingen bereikten het gebergte; de anderen, voor zoover niet afgemaakt, smeekten om genade. Tien der gevluchten zijn later weer opgespoord. Van den kant der soldaten waren slechts twee gewonden.

BERLIJN, 26 Aug. — Een Spaansche afgevaardigde is hier aangekomen met de opdracht zijner regeering om de Carolinen-quaestie te behandelen. — Het kabinet van Madrid is er verre van af, een zoo oorlogszuchtigen toon aan te slaan als daar vele bladen en talloze Spaansche corporatiën gedaan wordt. Integendeel, onder de Spaansche ambtenaren van den civielen en militairen dienst zijn er velen hetzij afgezet of gewaarschuwd wegens hun anti-Duitsche demonstratiën.

— De ministeriële bladen slaan een zeer gematigden, maar de liberale tegenstanders van het ministerie een zeer heftigen toon aan tegen Duitschland. — Don Carlos zou der Regeering niet minder dan 100,000 Carlisten hebben toegezegd om de Spaansche eer te verdedigen. — Allerlei dwaze berichten doen de reden van inmenging der Mogendheden of van Vorstelijke personen, die als scheidsrechter in deze Spaansche quaestie gevraagd zijn en zich als zoodanig zouden hebben aangeboden. — De officieuze Duitsche bladen bespreken de zaak op kalme en

viensdappelijke wijze. Mocht Spanje kunnen bewijzen, zoo zeggen zij, dat het recht heeft op de door Duitschland geannexeerde eilanden, dan zou laatstgenoemde Mogendheid er niet tegen op zien om volgaarne van het bewind over die eilanden weder afstand te doen.

—Tot 4 Sept. In de Duitse officiële kringen geloofde men niet, dat de Spaanse quæstie tot eene versterking van den vrede zal leiden; wel begrijpt men de moeilijke positie waarin zich op dit oogenblik Koning Alfonso bevindt. De radikalen, de republikeinen en federalisten ruïnen de gemeenten tegen Duitschland op; ook de Fransche partij doet in dat concert mede.

ST. PETERSBURG, 26 Aug. — Het *Journal de St. Petersbourg* bespreekt de samenkomst der Keizers te Krensbier, en drukt de hoop uit, dat hierdoor de vriendschap tusschen Oostenrijk en Rusland versterkt zal worden. Ofschoon Keizer Wilhelm en Prins v. Bismarck op die keizerlijke partij niet tegenwoordig zijn geweest, moet men er echter, volgens genoemd blad, geen bewijs in zien dat eenige verkoeling of afnemende „cordialiteit” tusschen de leden van het Drie Keizers-Verbond zou hebben plaats gehad.

—De hofjacht eindigde des middags; 41 stukken wild waren de buit der vorstelijke jagers geworden. Des morgens hield men een ontbijt in het bosch zelf, waar de tonen van een prachtig hoorn-kwartet den Czaar in verrukking brachten, wien de hoorn bovenal een geliefkoosd instrument is. Zichy, de Russische hofschilder, had dien dag verscheidene schetsen voor het dagboek van den Czaar geteekend.

—De heeren van Giers en Kalnoeky, ministers van Buitenlandsche zaken der beide Keizers, namen aan de jachtpartij geen deel, maar hielden onderwijl een langdurige conferentie. Des middags werd graaf Kalnoeky door den Czaar op audiëntie ontvangen.

—Een correspondent van de „*Neue freie Presse*” heeft een onderhoud met den Russischen minister v. Giers gehad; deze laatste zeide: „Het Drie-Keizers-Verbond is te Kremsier bevestigd geworden. Hoewel de grijs-wilhelm daar niet aanwezig was, beheerschte zijne geest toch de geheele samenkomst. Wat de Engelsch-Russische quæstie betreft, deze is op den weg eener gunstige oplossing, in het algemeen is de keizers-meeting niet gericht geweest tegen een derde Mogendheid. Het behoud van den Europeeschen vrede was alleen hoofddoel.

—Tijdens het bezoek der Keizers te Kremsier was de Czaar alles behalve in een kalmen toestand. Zijn gelaat was bleek, zijn blik onrustig, en geheel zijn uiterlijk gaf den grooten angst te kennen, die hem bezielde; zelfs gaf hij aan Oostenrijksche onderhoorigen nu en dan aanwijzingen tot het nemen van zekere maatregelen van veiligheid. — De Czaar heeft een buitengewoon grooten bulhond, die hem nooit verlaat. Deze dog—jeedereen in St. Petersburg en Moskou weet het—is zijn trouwe en onverschrokken lijfwacht en hiertoe dan ook uitermate afgericht. Des nachts ligt die bulldog vóór de legerstede van zijnen Keizerlijken meester, maar ook al den tijd van het bezoek te Kremsier had de Czaar zijn trouwen beschermers bij zich.

—27 Aug. — Keizer Frans Joseph heeft te Weenen een telegram van den Czar ontvangen, dat hij behouden over de grenzen was gekomen.

WASHINGTON, 27 Aug. — De heer R. M. Kelley is heden avond hier aangekomen en zal morgen een onderhoud hebben met den Staats-Secretaris Bayard. Deze laatste, door een reporter van „de Post” over het bekende incident-Kelley ondervraagd, gaf ten antwoord: „dat de heer Kelley niet naar Washington was opgeroepen, maar uit vrije beweging Europa verlaten had; dat hij nog altijd benoemd gezant van Oostenrijk is; 3° dat de Regeering van Washington er niet aan denkt, een ander in zijne plaats voor het gezantschap te Weenen aan te

stellen: zijne benoeming is eenmaal geschied, de zaak blijft onveranderd.

—Uit New-York wordt gemeld, dat de hitte aldaar op 23n en 24n Aug. gestegen was tot 96° Fhr.; de volgende dagen daalde de temperatuur tot op 40° Fhr.

—In de Ver.-Staten werden gedurende de afgelopen week niet minder dan 146 bankroeten aangekondigd.

—De eerste aartsbisschop van San Francisco, Mgr. Alemany, die, na 35 jaren van herderlijke bediening, wegens hoogen ouderdom heeft verzocht ontheven te worden van het bestuur van dat diocesis, en zijn laatste dagen in een klooster van de Dominicanen, tot welke orde hij behoort, gaat doorbrengen, ontving bij zijn vertrek een beurs met 10,000 dollar van de leeken en een beurs met 6500 dollar van de geestelijkheid der stad, als blijk van dankbaarheid voor het vele goede, door hem in Californië hoofdplaats tot stand gebracht.

Even vóór zijn vertrek ontving Mgr. Alemany een deputatie van katholieke Chinezen, landverhuizers uit bijna elke provincie van het Hemelsche Rijk. Hun adres van dank werd vertolkt door den eerw. heer Gregorius Antonucci, die zes jaren lang in China als missionaris werkzaam was en daarna met de landverhuizers uit Azië naar Amerika overstak, om zich te blijven wijden aan de geestelijke belangen der bekeerde Chinezen in Californië. Pater Antonucci is een bloedverwant van kardinaal Simeoni, prefect der Propaganda; hij bood in naam zijner Chinezen den aartsbisschop een geschenk in geld aan en een adres van hulde, in het Chineesch op het fijnste rijstpapier geschreven. Mgr. antwoordde in hartelijke termen, die aanstonds door den pater in Mandarijn-Chineesch werden vertolkt en daarna door de voornaamsten der deputatie in de verschillende dialecten der Chineesche landstreken vertaald. De Chineesche Katholieken van San Francisco hadden wel reden om afzonderlijk den aartsbisschop hunnen dank te komen betuigen; want eenige weken geleden had hij voor hen een perceel grond aangekocht en een aanzienlijke som ter beschikking gesteld voor het bouwen van een nieuwe kerk, ten gebuike der Chinezen bestemd.

Zermatt, 13 Juli 1885.

Muy Estimado Amigo Cobi.

CAPITEL XXII.

DI Zermatt té Interlaken.

Foi dia mi a scirbi mi laatste briefi muchoe cos a socede; i keré mi, Cobi duci, mi no por scirbi toer cos. Ata awor na promer lugar lo mi tin di responde toer bo briefinan koe mi a ricibi aki na Interlaken i nan ta 6 hntoe; nan toer a sali di Milaan, pasobra mi a scirbi foi Zermatt na Director di Post, pa manda nan na Interlaken. Bo ta mira Cobi, koe e hende-nan di Post ta masjar beleefi i koe Post aki ta bon reglar. Bo briefinan no ta pidi un respondi precies, ta p'esai lo mi sigi mi splicamentoe di biahe. Toch mi no por larga di bisa koe ta duelmi di berde koe na Curaçao tin semper tin un clase di hende koe no kier berdadera felicidad di Curaçao i ta sinta aja noema uanoe den schootji. Promer no tabatin placa i awor koe tin di sobra, nan no ta probecha. Toema e cos eenvoudig i simpel koe Cobi ta scirbi un reglamentoe den Post pa Islanan Aruba i Bonaire i pa coenucoenan di Curaçao. Esai si ta un cos masjar eenvoudig i di hopi probechoe pa hende-nan koe ta biba aja i den coenucoenan koe toch tin di paga bon placa pa belaster.

Ma largá mi conta awor, Cobi, den dos tres palabra kiko a socede foi 25 Juni.

Cos di mas principal ta subimentoe di Gornergrat 3136 meter of 10.390 pia haltoe. E Gornergrat, si! ta goestá mi mas koe Mont Blanc cos toer su seroenan; aki Maïke tabatin plezier i tabata janga den subimentoe, mi no ta keré koo un jioe di Curaçao por a janga manera Maïke e dia aja, pasobra el a cera mi boca toer limpi. Ta un subimentoe koe cada hende dams i muchanan toer por probecha di dié. Ma kiko mi ta papia di dams? Tini basta

koe ta bini den Zwitserland i koe ta subi toer Gletscher i Mont Blanc mes, i koe ta muchoe mas balente koe hopi bomber i den pia i den nan boca.

Largá mi splica. Di Zermatt té cabes di Gornergrat, pasando seroe Rifel ta un camina di 4 ora, ma bon camnar. Di Zermatt té Rifel ta un subimentoe un poco net i ta causa hende basta: nos a bai té aja den 3½ ora, riba Rifelberg tin un Hotel; aja nos a fresca nos coerazon i di aja nos subimentoe mas flauw a coemiza i net den 1½ ora nos a jega té na cabes, ma nada di sneeuw nada di ijs. E Gornergrat ta semper limpi foi luna di Juni té September. E ta para solito meimei di seroenan i Gletschernan haltoe i ta p'esai su bista tasina fumoso i banda di Zuid el ta op i net 4000 haltoe. Si mi tabata larga un piedra cai mi no a mira ni tende nada mas di dié ma el a cai hundoe di un 4000 pia riba e Gorner Gletscher koe ta sali di Monte Rosa. Tras di nos lomba nos tabatin a seroenan haltoe Weisshorn 12.000 pia, Rothhorn 11.000 pia, Gabelhorn 12.600 pia, toer blanceo blanceo i nan tabata blinder wowo. Banda di west e Matherhorn o Mont Cervin 14.000 pia, jamar Lion di Zermatt: dilanti di nos i banda di Oost nos Monte Rosa 14.700 pia, Monte Moro, Breithorn 13.000 pia cos toer nan Gletschernan grandioso i bao di nos pia 4000 pia hundoe e Gornergletscher cos su skeer i boeracoenan i su lagunuan blauw.

Figura bo, Cobi, tal bista grandioso i anto nungun nubia den henter cieoe koe ta stroba bo bista! Berde, Cobi, mi ta papia habrir: nungun palabra, mi tin pa splica toer e boniteza segun su balor. Grandeza i maestad ta unir aki den e seroenan. E blanceo puroe di e sneeuw koe ta lomba den solo, e blanceo bonitoe di e ijs di Gletschernan ta pleita pa prijs di mas grandi splendor. Di un banda hende ta sinti aki, koe el ta bai nada i ta bira chikitoe mirando e splendor i e grandeza di un tal naturaleza; di otro banda hende no por comprende su balor, cordando koe Dios a crea toer e cos pa hende i koe di henter creacion di mundo, el ta e criatura di mas nobel. (Pa nos, Cobi, koe tin Fé, cos ta masjar liger di comprendé, pasobra koe nos sabi ki balor nos alma tin, com bonita i sin mancha el a sali foi manoe di Dios! Ta duele noema, koe muchoe hende no ta corda riba di e balor di nan alma i ta soesja e boniteza koe lodo di picá).

Nos a keda goza basta ora di e bista famoso i pasobra koe no tabatin peligro ni muchoe causamentoe. Cada un di nos tabata léguer mes i Maïke di mas tantoe. Clement tabata haci boson largoe di Maïke i ora el tabata janga muchoe. Clement cada bez tabata bisa: „Bam! majan nos ta subi Matherhorn: E Vlaamsche Leeuw meste subi Lion di Zermatt”. I ora Clement a kinipi nos wowo i nos toer a aproba pa boefon e plan di Clement, Maïke a bira toer ketoe i no a papia nada mas.

Unbez el tabata corda riba toer e peligranon di Matterhorn i di leuw el tabata mira su boeracoe banda di e luglesnan disgraciado, koe a cai foi cabes di seros.

Bahamentoe di e seroe a bai masja duci i atardi tempran nos tabata trobe na nos Hotel. E dia ta contar bao di dianan di mas plezier. Dos dia despues nos a bisa Adios na Zermatt oende nos a goza tantoe. Liger nos tabata trobe na Visp pa drenta den ferrocarril pa bai Brieg. Aja ferrocarril ta stop i nos tabatin di camna cos pia té na Viesch pa nos subi Aeggischnhorn 3000 meter koe a doema nos un bista riba toer Gletscher Berner Oberland. Lo mi no scirbi nada di su bista, pasobra el ta casi mees cos koe di Gornergrat, ma su camina ta muchoe mas penoso i cerca su cabes camina tabata asina smal koe Maïke a keda atras i a larga nos sool subi. Den bahamentoe nos a hera camina i nos a drenta den un sortoe di rooi, foi aja nos a larga slip nos curpanan abao i asina nos a jega despues algun tempoe trobe na bon camina.

Su maneece nos a mira Grimsel pasa Rhône Gletscher, a bai asina té na Goeschenen, caminda Tunnel di Gottardo ta coemiza. Aja nos a haja nos baulnan koe nos a manda foi Milano té aja. Nos toer kier a probecha di e Tunnel i nos a toema lugar pa bai bini Aviole. Figura, Cobi, ki trabao esai a costa pa bora un boeracoe asina grandi i largoe deur di mondongonan di e seroe grandi. Camina ta largoe di 5 ora i ferrocarril ta pasé den 38 minuut i ta camna basta vert. Un cos chikitoe a spanta nos. Ora nos tabata un cuart ora den ferrocarril meimei den e seroe unbez nos ta mira candela boela bao di wagon. Nos no ta

corda otro cos of as di wagon a cajenta té koe wagon mes lo a pega candela.

Mas koe nos ta ristra, mas candela ta aumenta i Clement no tabatin duda mas of vloer di nos wagon tabata na candela. Kiko lo nos haci? keda sinta sin papia por ta nos morto, pasobra si vloer lo cima lo nos cai bao di wiel di ferrocarril. Sali? nos no por a sali den toer e vert! Clement ta studia un plan i el ta bisa koe el kier risca di spierta machinist pa stop Locomotief. Nos tabatin masja mie-doe pa Clement, pasobra den e securidad el no por a mira oende tene su manoe pa cologa su curpa langs di wagon. Ma Clement no ta conoe peligro i ta habri wagon i ta sali; ma unbez el ta bolbé i ta harri nos toer. „Bobonan,” el dici „boso no sá, koe den tunnelnan candela di Locomotief ta bai leuw tras di ferrocarril, pasobra koe e vert den un boeracoe asina smal ta haci muchoe biento.” Nos tabata contentoe di tende koe no tabatin peligro, ma toch mi no por a larga di skwaal Clement i di bisé koe el tabata „ene riese culé” (un hende raal) pa spanta nos asina. Di Aviole nos ta bolbe Goeschenez ma awor cos pia pasando cabes di Mte. S. Gottardo. Despues un 5 ora nos ta na Andermatt pa mira di aja Teufelsbrüch, esta: Brug di diabel. E lugar nan porjama rosega jasina pasobra el ta di berde un poco spantoso. Barancanan haltoe-haltoe op en net i meimei di nan un caida di awa basta grandi di rioe Reus di 100 pia haltoe arriba, koe ta bai cos vert foi S. Gottard i ta blanceo di su scuma i koe ta haci boroto manera boz ta gierta; i 100 pia haltoe riba dié ta pasa un brug koe ta e 2 baranca koe tin un camina cohar den nan barrica, oende hende ta pasa cos wagen cos toer.

Un homber bieuw sintar dilanti di un cas chikitoe banda di e brug, oende bo por mira toer sortoe di piedranan precioso, alabaster i cristal, tabata coeminda nos masja beleefi i pa gana dos-tres placa el tabata combersa cos nos poco.

„Sjonnan sabi, ta ken a traha e brug bieuw?”

„O no!” nos a bisé ma el a responde unbez: „ta Diabel” i ta p'esai nan ta jamé Teufelsbrüche (brug di diabel).

„O di com?” Clement, tabata puntré.

„Tende Sjonnan” e homber tabata sigi, „ta wor 400 anja pasar no tabatin brug i un cierto dia un homber tabata studia, di com el por a traha un brug; nes ora diabel ta parce i ta bisé koe el kier judé pa traha e brug, ma promer alma koe l'é inanda over di dié, lo ta pé. E homber ta studia ta corda riba e honor koe el por gana di bira architect di un cos tan famoso i ta bisa diabel: ta bon! Promer alma koe lo pasa ta pa bo! Si ta mi of un otro.” Nan ta bai traha, i di berde 8 dia despues e brug ta klaar i toer hende di Goeschenen ta spantar di e trabao fumoso! E homber ta publica su contract i nungun tin coerazi di pasa over di e brug, cordando koe l'é ta pa diabel. Ma e homber ta spiertoe i ta bisa hendenan: „No span-ta! majan mi mes lo mi nek demonio. Mainta marduga el ta bai sintafna brug i diabel ta parce n'le i ta cordé su contract. Ta bon! el dici! Promer alma ta pa bo, hé? i sobranan ta pasa liber!! No t'asina? Si! diabel ta responde. I unbez e homber toemando su cachor na orea ta bisé: „Bam! Caro! toch bo ta basta bieuw i masja mahoes, pasa over di brug. Bo alma ta pa diabel.” I bao di gritoe i boroto terribel diabel ta cohe e cachor i ta tiré den rioe: Diabel, pa rabia contra e homber, ta kibra un pida di baranca i kier toembé riba dié; ma e homber spiertoe ta corre liger over di e brug pa bai Andermatt: e piedra, Sjonnan, a mira aki p'arriba e caida: i awor brug ta bon trahar i liber pa toer hende.

Naturalmente ta coi loco, ma toch plezier di tende koe e homber a ganja diabel. Mara toer hende por a ganjé.

(E ta sigi).

MOVIMIENTO MARITIMO.

(De la Oficina-Maritima).

ENTRADAS.

Setiembre 5.

Balandra venezolana *Silfides*, de La Vela de Coro, carga huesos y chivos, Goleta venezolana *Carolina*, de La Vela de Coro, en lastre.

Setiembre 6.

Vapor americano *Caracas*, de Nueva-York, con carga para Maracaibo, y 2206 para ésta.

Vapor inglés *Jamaican*, de Europa via Barbados, Trinidad, La Guaira y Pto.

